

ДИМИТЪР БИТОВ

Съученик на Н. Вапцаров в Машинното училище.

Познавам Вапцаров от първи курс на Машинното училище. Не бяхме в един клас, но ни свързваше приятелство, между другото и поради македонския ни произход. Вапцаров беше изобщо с всякиго приятел. Имале благородна и широка душа, затова всички го обичахме. У него нямаше егоизъм. Приветлив и усмихнат, той винаги бе готов да услужи, а раздаваше нещата си, каквото му попадне - със замах и душа.

Беше малко флегматичен. Зная, че банскалии са прочути със спокойствието си. Това ми е разправял мой братовчед - македонски войвода. Вапцаров беше сдържан и се вълнуваше от по-големите неща, та за дребни въпроси не считаше за нужно да спори. Знаех, че пише стихове, но с тях не парадираше, защото беше скромен. У него имале блянове и идеи, но той ги таеше в себе си и пред другите не даваше воля на чувствата си, защото нямаше за цел да изпъква. В това отношение беше дори малко апатичен. Неговото спокойствие и писътвие на духа му помогна да се научи да плава в късо време и на дълбоки места, докато мнозина други трепереха и се давеха на плитко.

Със своето благородство той беше надрасъл всички ни. У него нямаше дребни сметки и задни сметки.

Макар да беше физически слаб - тънък, висок, слабо изкривен - той издържале трудностите и наравно с всички понасяше тежестите на службата. По политически въпроси, или за македонското дело, не се изказвал, защото тези теми в онова време не бяха удобни за разискване, когато се водеха сместочени вътрешни борби и изтребления.

Вапцаров беше добър артист и много добре декламираше. За неговия баща съм чувал да разправят, че бил оратор. Веднаж с четата си бил обграден от турците. Той се изправил и държал реч на турските войници, че македонските революционери работят само за доброто на своите сънародници, че и тия войници трябвало да мислят и работят само за доброто на своя народ. Турците навели глави и не ги преследвали.

В края на лятната ваканция през 1929 год. аз и другаря ми Г. Чолаков гостувахме у Вапцаров в Банско. Тогава ходихме из Пирин, до Ел-тепе и Василавското езеро. Носехме пушка и стреляхме. Вапцаров излезе най-добър стрелец. Докато ние се измерихме от вървежа, той се оказа издържлив в ходенето по планината.

Записан разговор във Варна на 2 ноември 1948